

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Formål og hovedoppgaver	2
3.	Disponible midler, bevilgninger og fullmakter	2
3.1	Fond for CLIMIT	3
3.2	CO₂-håndtering	4
3.3	Administrasjon, Gassnova SF	4
3.4	Fullmakter knyttet til Gassnova	5
4.	Mål og resultatkrav	5
4.1	CLIMIT-programmet	5
4.2	CO₂-håndteringsprosjekter generelt	7
4.2.1	Teknologisenter for CO ₂ -fangst på Mongstad (TCM)	8
4.2.2	Fullskala CO ₂ -håndtering på Mongstad	9
4.2.3	CO ₂ -håndtering på Kårstø	9
4.2.4	Transport og lagring av CO ₂	10
4.3	Rådgivende oppgaver	11
5.	Andre innsatsområder	11
5.1	Kommunikasjon og informasjon	11
5.2	Risikostyring	11
5.3	Etiske retningslinjer og oppfølging av tverrgående hensyn	12
6.	Rapportering og budsjett	12
6.1	Gassnova SF – rapportering og oppdatering av driftsbudsjett	12
6.2	Gassnova SF – budsjettforslag for 2011	12
6.3	CO₂-håndteringsprosjekter – kvartals- og årsrapportering	13
6.4	Fond for CLIMIT – årsrapportering	13
6.5	Planer i henhold til § 9 i Vedtekter for Gassnova	13
6.6	CO₂-håndteringsprosjekter – anslag til statsbudsjett	14
6.7	Rapportering til statsregnskapet og kapitalregnskapet	14
7.	Dialog og planlagte møter	15
8.	Tildeling	15

1. Innledning

Olje- og energidepartementet (OED) legger med dette frem tildelingsbrev til Gassnova SF (Gassnova) for 2010.

Det vises til Prop. 1 S (2009-2010) fra OED og Innst. 9 S (2009-2010). Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i Prop. 1 S (2009-2010). I tillegg til føringer fra foretaksmøtet, legges premissene for hvilke hovedoppgaver Gassnova skal utføre i 2010, hvilke resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå i tildelingsbrevet. Det vises for øvrig til vedtekter for Gassnova, jf. vedlegg 1.

2. Formål og hovedoppgaver

Gassnovas formål og hovedoppgaver knytter seg til å:

1. Forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering og gjennomføre de prosjektene som foretaksmøtet bestemmer.
2. Gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende CO₂-håndtering.
3. Bidra til teknologi- og markedsutvikling gjennom CO₂-håndteringsprosjekter og gjennomføring av CLIMIT-programmet.

Foretaksmøtet har besluttet at Gassnova skal forvalte statens interesser i følgende CO₂-håndteringsprosjekter:

- a. Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM).
- b. Fullskala CO₂-fangst på Kårstø.
- c. Transport og lagring av CO₂ fra Mongstad og Kårstø.

I brev av 12. juni 2008 gis i tillegg Gassnova i oppgave å gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende Steg 2 på Mongstad, og å følge opp Statoils arbeid med Masterplan for fremtidig fangst av CO₂ på Mongstad.

Det vises for øvrig til St.prp. nr. 49 (2006-2007) om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, jf. Innst. S. nr. 205 (2006-2007) og St.prp. nr. 38 (2008-2009) om investering i teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad.

3. Disponible midler, bevilgninger og fullmakter

Disponible midler, bevilgninger og fullmakter som stilles til rådighet skal disponeres i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser, regelverk for Gassnovas forvaltning av tilskudd til teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂ og de forutsetninger som er lagt til grunn i budsjettproposisjon, budsjettinnstilling, stortingsvedtak og beslutninger i foretaksmøte.

Det forutsettes at Gassnova forestår utbetaling og regnskapsføring knyttet til CO₂-håndteringsprosjektene, herunder fører oversikt over forpliktelsene knyttet til prosjektene. Det skal føres separat regnskap for CO₂-håndteringsprosjektene spesifisert for hvert prosjekt i tråd med inndelingen under kap. 1833 og holdes adskilt fra statsforetakets regnskap.

Gassnova må planlegge aktiviteten slik at bevilgningene ikke overskrides. Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette tiltak for å se til at statsmidler som

ytes, nyttes etter forutsetningene. Dersom det oppstår en situasjon hvor det er behov for å søke tilleggsbevilgning, skal OED kontaktes snarest og før utgiftene pådras. Det vises til nærmere beskrivelse under pkt. 6.8.

Det er viktig at virksomheten sørger for organisering, fornying og bruk av virkemidler som gir effektiv bruk av ressursene. Virksomheten skal vektlegge effektivisering, prioritering og håndtering av nye utfordringer og oppgaver innenfor en videreføring av budsjetttrammene.

3.1 Fond for CLIMIT

Fondet for miljøvennlig gassteknologi (Gassteknologifondet) ble opprettet 1. juli 2004 med en fondskapital på 2 mrd. kroner, jf. St.prp. nr. 63 og Innst. S. nr. 250 (2003-2004). Rentesatsen for fondet er av Finansdepartementet fastsatt til 4,59 pst. p.a. fra 1. juli 2004 til 1. juli 2014. Hoveddelen (81,8 mill. kroner) av den årlige avkastningen fra Gassteknologifondet overføres til Fond for CLIMIT som disponeres av Gassnova. Resten av den årlige avkastningen (10 mill. kroner) skal dekke administrative kostnader knyttet til Gassnovas utførelse av sekretariatsfunksjonen for CLIMIT. Rammene for bruken av midler fra Fond for CLIMIT er nedfelt i vedtektene for fondet, jf. vedlegg 2.

Midlene i Fond for CLIMIT skal i 2010 benyttes til å støtte prosjekter for forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fangst og lagring av CO₂ fra kraftproduksjon basert på fossile brensler gjennom CLIMIT-programmet. Regjeringen vil at mandatet for CLIMIT utvides til også å gjelde teknologi for CO₂-håndtering av industriutslipp. Vedtaket trer i kraft når Stortinget er orientert og utvidelsen er notifisert hos ESA. Det skal føres separat regnskap for Fond for CLIMIT som holdes adskilt fra statsforetakets regnskap.

Budsjettert ramme for Fond for CLIMIT som stilles til disposisjon for Gassnova i 2010 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse i Fond for CLIMIT per 1.1.2010	320 107 232
B Budsjetterte inntekter, andel av avkastningen fra gassteknologifondet	81 800 000
<i>Sum</i>	401 907 232
C Forpliktelser ved utgangen av 2009	-146 916 347
D Budsjettert disponibel ramme for Fond for CLIMIT for 2010	254 990 885

Ad. punkt A: CLIMIT-fondets samlede midler, inntående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2010.

Ad. punkt B: Andel av budsjetterte inntekter fra avkastningen på gassteknologifondet. Resterende 10 mill. kroner inngår i driftstilskuddet til Gassnova, jf. kap. 1833, post 70. Olje- og energidepartementet vil overføre avkastningen til Fond for CLIMIT.

Ad. punkt C: Forpliktelser som er pådratt i 2009 eller tidligere og som skal dekkes i 2010 eller senere terminer - foreløpig tall.

Ad. punkt D: Gassnova gis fullmakt til å pådra forpliktelser for Fond for CLIMIT innenfor ovennevnte disponible ramme – foreløpig tall. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor disponible midler på fondet.

3.2 CO₂-håndtering

Budsjettildeling og -fordeling (i kroner):

Post	Betegnelse	Beløp
21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	1 215 000 000
	<i>Mongstad Fullskala</i>	760 000 000
	<i>CO₂-håndtering på Kårstø</i>	40 000 000
	<i>Transport og lagring av CO₂ fra Kårstø og Mongstad</i>	415 000 000
70	Administrasjon, Gassnova SF	91 000 000
	Sum	1 306 000 000

I tillegg til ovennevnte bevilgninger for 2010 vil Gassnova ha mulighet til å søke om å få overført ubrukt bevilgning fra 2009 under kap. 1833, post 21 etter at regnskapet for 2009 er avsluttet.

Avvik fra planleggingsbudsjett og aktivitetsplaner skal meddeles OED så snart som mulig. Overføring av bevilgninger til Gassnova til dekning av utgifter knyttet til CO₂-håndteringsprosjektene vil bli foretatt av OED på grunnlag av kvartalsvise anmodninger fra Gassnova. Gassnova må videreføre praksis med separat bankkonto for disse midlene. Renteinntekter som er opptjent på ovennevnte bankkonto skal ved slutten av året tilbakeføres til Olje- og energidepartementets konto nr. 7694.05.00156.

3.3 Administrasjon, Gassnova SF

I henhold til St.prp. nr. 49 (2006-2007), skal organiseringen av statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjektene ta utgangspunkt i at staten skal være i stand til å ivareta sine interesser og oppgaver på en hensiktsmessig og effektiv måte. Olje- og energidepartementet legger vekt på at Gassnova er organisert på en måte som sikrer foretaket kompetanse og erfaring fra prosjekter hvor Gassnova forvalter statens interesser. Videre legger departementet til grunn at prosjektene planlegges og gjennomføres på en slik måte at det bidrar til kompetanse- og erfaringsoverføring til andre CO₂-engasjementer som skal bidra til å realisere regjeringens målsettinger knyttet til CO₂-håndtering. Det må sikres at den statlige deltakelsen innenfor fangst, transport og lagring av CO₂ gjennomføres på en måte som gir staten størst mulig nytte av resultatene fra de ulike prosjektene.

Det bevilges 91 mill. kroner til administrasjon av Gassnova for 2010. Dette inkluderer investeringer, øvrige utgifter til egen organisasjon og eksterne tjenester knyttet til driften av selskapet. Midlene skal benyttes til Gassnovas formål og oppgaver, herunder deltakelse og ivaretagelse av statens interesser i prosjektene som foretaksmøtet bestemmer.

Gassnovas organisasjon skal ikke gå utover rammene som følger av administrasjonsbudsjettet. Det må legges vekt på ivaretagelse av kompetanse som opparbeides ved at Gassnova ivaretar statens interesser i de konkrete CO₂-håndteringsprosjektene.

Gassnovas virksomhet er merverdiavgiftspliktig. Det bes om at Gassnova fakturerer OED for tjenester Gassnova utfører for departementet i tråd med avtalt budsjett. Ovennevnte ramme inkluderer merverdiavgift. Gassnova bestemmer selv om oppsamlet driftsoverskudd skal fordeles til spesifiserte avsetninger, for eksempel til å dekke fremtidige underskudd til investeringer og lignende. Oppsamlede midler knyttet til drift og administrasjon skal ikke tilbakeføres til staten.

3.4 Fullmakter knyttet til Gassnova

For å holde Gassnovas drift stabil og effektiv, gis Gassnova fullmakt til å pådra forpliktelser ut over gitt bevilgning under kap. 1833, post 70, jf. Forslag til vedtak VI i Prop. 1 S (2009-2010) og Innst. 9 S (2009-2010). Fullmakten har en grense på 20 mill. kroner. Videre vises det til pkt. 2.3 i Finansdepartementets rundskriv R-110/2005.

Gassnova gis fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret med følgende vilkår:

- Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften.
- Utgiftene i forbindelse med avtalen må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå for budsjettposten i hele avtaleperioden.
- For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den fremtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Videre gis Gassnova fullmakt til å igangsette utredninger eller informasjonsinnsamling på eget initiativ og innenfor driftsbudsjettets ramme for å bringe tilveie ny kunnskap som kan styrke selskapets evne til å støtte og rådgi Olje- og energidepartementet.

4. Mål og resultatkrav

4.1 CLIMIT-programmet

Forskning og utvikling innenfor CO₂-håndteringsteknologier er en viktig del av regjeringens satsing på fangst og lagring av CO₂. CLIMIT er det nasjonale programmet for forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fangst, transport og lagring av CO₂ fra fossilt basert kraftproduksjon. En utvidelse av mandatet til også å gjelde teknologi for CO₂-håndtering av industriutslipp trer i kraft når Stortinget er orientert og utvidelsen er notifisert hos ESA. Programmet omfatter Norges forskningsråds støtte til forskning og utvikling innenfor området (FoU-delen), samt Gassnovas støtte til demonstrasjon og kommersialisering (demo-delen). Gassnova har det overordnede ansvaret for programmet, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004).

FoU-delen finansieres av bevilgninger fra OED til Forskningsrådet over statsbudsjettet, mens demo-delen finansieres av avkastningen fra gassteknologifondet som kanaliseres til Fond for CLIMIT.

Norges forskningsråd og Gassnova har i fellesskap ansvaret for sekretariatet for CLIMIT. Sekretariatet skal bestå av fagpersonell fra Forskningsrådet og Gassnova. Sekretariatet skal ledes av Gassnova. I tråd med ovenstående rapporteringsrutiner, har Gassnova ansvaret for å koordinere de ulike aktivitetene i CLIMIT-programmet. Sekretariatsrutinene i CLIMIT skal sikre tilstrekkelig informasjonsflyt og medvirkning fra begge organisasjoner i forhold til både tilskuddsvirksomhet, planlegging og strategi.

Sekretariatet skal ha følgende hovedoppgaver:

- Forestå daglig drift av programmet.
- Utarbeide utkast til programplan og handlingsplaner som fremlegges programstyret for godkjenning.
- Realisere handlingsplaner gjennom proaktiv kontakt med søkerbedrifter og institusjoner.
- Motta og behandle søknader og lage innstilling til programstyret.
- Utarbeide tilskuddsbrev og kontrakter basert på føringer gitt av programstyret.
- Følge opp prosjekter løpende.
- Rapportere resultater og måloppnåelse.

Det er programstyret som godkjenner prosjekttildelinger basert på innstillinger fra sekretariatet. Tilskuddsvirksomheten må skje innenfor rammen av EØS-avtalens statsstøtteregulering, jf. Regelverk for Gassnovas forvaltning av tilskuddet til miljøvennlig teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂.

Støtte kan utbetales til godkjente prosjekter etter at kontrakt og tilskuddsbrev til søker er signert. Støtte til FoU-prosjekter tildeles fra Forskningsrådets CLIMIT-bevilgning, mens støtte til demo-prosjekter tildeles fra Fond for CLIMIT ved Gassnova.

CLIMIT i Gassnova skal stille krav til søknaden om at prosjektansvarlig (søker) skal være en bedrift eller forskningsinstitusjon etablert i Norge.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at Gassnova setter av administrative ressurser til å følge opp arbeidet knyttet til CLIMIT-programmet.

I henhold til gjeldende programplan for CLIMIT, kan støtte til prosjekter gis innenfor følgende områder:

- CO₂-fangst før, under eller etter kraftproduksjonen.
- Transport og langtidslagring av CO₂ i form av enten injeksjon, lagring eller andre bruksområder.
- Andre relevante teknologielementer i CO₂-kjeden.

I tildelingen av prosjektstøtte skal det stilles strenge krav til teknologienes kommersielle potensial. Gjennom sekretariatsfunksjonen for CLIMIT, forutsettes Gassnova å benytte en aktiv arbeidsform, og skal i tillegg til å behandle søknader om støtte til tiltak ta nødvendige initiativer, igangsette prosesser og kartlegge behov knyttet til utviklingen av teknologier for fangst, transport og lagring av CO₂ fra

kraftproduksjon basert på fossile brensler. Ved utsettelse av oppdrag gjelder statens regelverk for offentlige anskaffelser som bygger på hovedprinsippet om konkurranse.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at Forskningsrådet, NVE, Enova og Gassnova kostnadsfritt skal kunne få innsyn i, og eventuelt delta i, hverandres programmer og prosjekter som finansieres med bevilgninger fra Olje- og energidepartementet. Det forutsettes at partene selv avklarer nærmere hvilke programmer og prosjekter dette kan gjelde og på hvilken måte dette skal foregå.

Kunnskap om miljøeffekter ved CO₂-håndtering skal stilles til rådighet for relevante myndighetsorganer og Gassnova SF. Dette skal sikres gjennom avtale med partnere i CLIMIT engasjementsprosessen.

4.2 CO₂-håndteringsprosjekter generelt

Satsingen på utvikling og realisering av teknologier for fangst, transport og lagring av CO₂ er en sentral del av regjeringens energi- og klimapolitikk. Det er regjeringens målsetting at Gassnovas aktivitet skal bidra til reduserte kostnader og redusert teknologisk og økonomisk risiko forbundet med bygging og drift av fullskala anlegg for CO₂-fangst og -lagring. Det er en målsetting at satsingen bidrar til at teknologier for fangst og lagring av CO₂ får bred anvendelse. Videre skal Gassnova legge til rette for at statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjekter kan nyttiggjøres best mulig bl.a. gjennom kunnskapsspredning og teknologiutbredelse.

Regjeringen har som målsetting å etablere fullskala anlegg for CO₂-fangst med tilhørende transport- og lagringsløsninger for CO₂ tilknyttet kraftvarmeverket på Mongstad. I St.prp. nr. 67 (2008-2009) ble det redegjort for at anskaffelsesprosessen knyttet til det planlagte CO₂-fangstanlegget på Kårstø stanses til man har et klarere bilde av driftsmønsteret ved gasskraftverket. Videre fremgår det at regjeringen går inn for å vurdere nærmere en integrasjon mellom gassprosesseringsanlegget på Kårstø og Naturkrafts gasskraftverk med tilliggende CO₂-fangstanlegg. Utvikling av planene for ovennevnte prosjekter skal samordnes med tanke på en optimalisering av statens samlede interesser og bruk av ressurser.

St.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv., St.meld. nr. 47 (2003-2004) Om innovasjonsverksemda for miljøvennlige gasskraftteknologiar mv., St.prp. nr. 49 (2006-2007) Samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, St.prp. nr. 38 (2008-2009) Investering i teknologiserer for CO₂-håndtering på Mongstad og Prop. 1 S (2009-2010) fra Olje- og energidepartementet er alle grunnlagsdokumenter som inneholder betraktninger og føringer av betydning for Gassnovas virksomhet.

Gassnova skal sørge for at anskaffelser knyttet til oppdragene følger regler om offentlige anskaffelser i alle prosjekter foretaket har prosjektansvar. Videre skal det sikres at kvalifisering av aktuelle leverandører skjer etter vanlige industrielle prinsipper der det blant annet legges vekt på leverandørenes erfaring med aktuell teknologi, gjennomføring av større prosjekter under fysiske og kontraktuelle rammer som er relevante for anlegget, leverandørenes kapasitet og gjennomføringsevne.

Gassnova skal i alle prosjekter rapportere om status og legge fram oppdatert økonomisk anslag for OED i henhold til omforent rapporteringsplan og tildelingsbrev.

Gassnova skal påse at oppdraget og prosjektet gjennomføres med høyeste krav til renommé, integritet og etisk standard.

4.2.1 Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM)

Staten og Statoil inngikk høsten 2006 en gjennomføringsavtale om håndtering av CO₂ på Mongstad (Gjennomføringsavtalen), jf. St.prp. nr. 49 og Innst. S. nr. 205 (2006-2007). I henhold til Gjennomføringsavtalen, skal det etableres et teknologiselskap som skal eie og drive testanlegg for CO₂-fangst på Mongstad (TCM). Formålet er å vinne kunnskap og utvikle løsninger som kan redusere kostnader og teknisk og økonomisk risiko knyttet til fullskala CO₂-fangst, jf. St.prp. nr. 38 (2008-2009) og Innst. S. nr. 206 (2008-2009). Det fremgår av Gjennomføringsavtalen at Statoil skal eie 20 pst. i teknologisenteret, mens staten skal eie resten. Videre fremgår det at staten kan invitere med andre selskaper, noe som vil redusere statens eierandel tilsvarende.

Gassnova har i oppgave å forvalte statens interesser i TCM. Partene i teknologiselskapet (TCM DA) inngikk deltakeravtale og fattet investeringsbeslutning for teknologisenteret våren 2009. Samtidig ble selskapsavtale inngått, jf. St.prp. nr. 38 (2008-2009). Staten, ved OED, står som deltaker i både selskapsavtalen og deltakeravtalen for TCM, og det fremgår av begge avtalene at Gassnova forvalter statens deltakerandel. Deltakeravtalen regulerer alle relevante forhold knyttet til utbygging og drift av teknologisenteret.

Gassnova kan på vegne av staten delta med inntil 80 pst. av investeringen og driften av TCM. Ved inngåelse av deltakeravtalen, hadde staten en eierandel på 77,56 pst. i teknologisenteret, Statoil en andel på 20 pst. og Shell en andel på 2,44 pst. Gassnova skal gjennom denne deltakelsen sikre statens interesser i oppfølgingen av gjennomføringsavtalen med sidebrev, deltakeravtale og andre relevante avtaler i forbindelse med TCM. Gassnova skal etablere ryddige og forutsigbare rutiner for rapportering til departementet.

Det fremgår av deltakeravtalen for TCM at Statoil er operatør for utbyggingsfasen. Operatøren vil rapportere til det øverste styringsorganet i teknologiselskapet, selskapsmøtet. Av deltakeravtalen fremgår det at Gassnovas representant leder selskapsmøtet. Selskapsmøtet har utnevnt en representant fra Gassnova til administrerende direktør for TCM DA.

Gassnova skal henvende seg til andre industrielle selskaper med tanke på deltakelse i TCM. Andre industrielle selskapers deltakelse i TCM skal bidra til å sikre at TCM arbeider med de mest relevante og fremtidsrettede teknologiene, samt tilføre kunnskap og erfaring om gjennomføring av store prosjekter. Gassnova skal aktivt arbeide for å rekruttere nye deltakere til TCM. Før eventuelle avtaler med nye deltakere inngås, skal betingelser avklares og avtaleutkast forelegges OED. Videre skal Gassnova holde departementet orientert om foretakets arbeid med beslutningsgrunnlag for økt industriell deltakelse og innhente godkjenning fra OED før ev. endringer i deltakerandeler i TCM DA vedtas. Rekruttering av nye medeiere i TCM skal skje i tråd med regelverket for offentlig støtte, jf. ESAs godkjenning av støtte til TCM av juli 2008.

Det er bevilget 1 822 mill. kroner under kap. 1833, post 30 Investering, knyttet til realisering av TCM for 2010. Budsjettanslagene baserer seg på en statlig andel på

77,56 pst. Det vises til Prop. 44 S (2009-2010) hvor det legges opp til en endret finansieringsmodell av TCM DA. Det legges opp til at alle utgifter (investeringer og drift) knyttet til TCM DA under etablering og i oppbygging av anlegget blir behandlet som et utlån fra eierne til TCM DA i investeringsfasen som skal betales tilbake til eierne i driftsfasen. TCM DA har inngått individuelle låneavtaler med sine respektive eiere for å finansiere byggingen av anlegget og etableringen av selskapet. Når det gjelder statens deltakelse, vil det være OED som yter lån og inngår låneavtalene og Gassnova SF som er ansvarlig for kjøp av tjenester fra selskapet. Det vises i den forbindelse til at Gassnova SF har inngått en egen avtale om kjøp av forskningstjenester fra TCM DA. TCM DA sin finansiering/opplåning vil skje via kontantinnkallinger til OED gjennom investeringsfasen. Ovennevnte innebærer at forslaget til bevilgning for 2010 må endres for å reflektere nevnte finansieringsmodell. Departementet vil legge frem bevilgningsendringene i revidert budsjett for 2010.

4.2.2 Fullskala CO₂-håndtering på Mongstad

Miljøverndepartementets utslippstillatelse av oktober 2006 og Gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil om håndtering av CO₂ på Mongstad danner utgangspunktet for og regulerer etableringen av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad (Mongstad Steg 2).

Det følger av Gjennomføringsavtalen at avtalen skal fylles ut og konkretiseres gjennom en mer detaljert Steg 2-avtale for det videre arbeidet med fullskalaanlegget på Mongstad. Avtalen skal blant annet omfatte finansiering, risikodeling, gjennomføring, organisering, selskapsstrukturer og kommersielle modeller. OED legger til grunn at Gassnova skal bistå departementet i forberedende arbeid og i selve forhandlingene med Statoil om en Steg 2-avtale. Det legges til grunn at forhandlingsprosessen mot Statoil ledes av OED i samarbeid med andre departementer.

Departementet vil i etterkant av avtaleforhandlingene komme tilbake til den nærmere organiseringen av statens arbeid med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad, herunder Gassnovas rolle og oppgaver.

Sidebrev nr. 3 til Gjennomføringsavtalen ("Interimsavtalen") er inngått for bl.a. å sikre framdriften i prosjektet. Interimsavtalen regulerer det nødvendige innlednings- og planleggingsarbeidet frem til april 2010. Arbeidet som gjøres i interimperioden skal inngå som en del av grunnlaget for et senere konseptvalg for å muliggjøre en fremtidig investeringsbeslutning. Gassnova skal representere og ivareta OEDs interesser og forpliktelser under Interimsavtalen.

Av bevilgningen under kap. 1833, post 21 Spesielle driftsutgifter tildeles 760 mill. kroner til planleggings- og forberedelsesarbeid med Mongstad Steg 2 i 2010.

4.2.3 CO₂-håndtering på Kårstø

I St.prp. nr. 67 (2008-2009) ble det redegjort for at anskaffelsesprosessen knyttet til det planlagte CO₂-fangstanlegget på Kårstø stanses til man har et klarere bilde av driftsmønsteret ved gasskraftverket. Videre fremgår det at regjeringen går inn for en nærmere vurdering av en integrasjon mellom gassprosesseringsanlegget på Kårstø og Naturkrafts gasskraftverk med tilliggende CO₂-fangstanlegg.

Det vises til tillegg til tildelingsbrev av 15. september 2009. Det fremgår av tildelingsbrevet at Gassco og Gassnova er gitt i oppdrag å gjennomføre en utredning som omfatter tekniske, miljømessige, sikkerhetsmessige, kommersielle og avtalemessige forhold ved en mulig integrasjon mellom gasskraftverket og gassterminalen. Utredningen skal kunne danne det nødvendige grunnlaget for en mulighetsstudie og ivareta et helhetlig perspektiv over samspillet mellom gassprosesseringsanlegget, gasskraftverket og CO₂-fangstanlegget.

Rapporteringen knyttet til ovennevnte utredningsarbeid skal skje samordnet og samlet til OED og MD, innen utgangen av februar 2010. Departementet vil i etterkant av denne rapporteringen komme tilbake til den videre oppfølgingen av CO₂-håndtering på Kårstø, herunder Gassnovas roller og oppgaver.

Av bevilgningen under kap. 1833, post 21 Spesielle driftsutgifter tildeles 40 mill. kroner knyttet til gjennomføringen av studier av integrasjon mellom gasskraftverket og gassterminalen på Kårstø i 2010.

4.2.4 Transport og lagring av CO₂

Gassnova har ansvaret for arbeidet med å utrede mulige transport- og lagringsløsninger for CO₂-håndteringsprosjekter hvor staten ved Olje- og energidepartementet deltar.

Det er en forutsetning at det pågående arbeidet med transport og lagring av CO₂ ses i sammenheng og koordineres med planlegging og fremdriftsplan for arbeidet med fullskala CO₂-fangst på Mongstad.

Gassnova skal etablere nødvendig beslutningsgrunnlag for investeringsbeslutning og realisering av fullskala løsning for transport og lagring av CO₂ fra det planlagte CO₂-fangstanlegget på Mongstad, inkludert forslag til plan for eierskap og drift. Beslutningsgrunnlaget skal omfatte et investeringsestimat og skal bl.a. inneholde tidsplan og finansieringsplan.

Gassnova skal i samråd med departementet arbeide frem forslag til organisering av eierskap og gjennomføring av transport og lagring av CO₂ fra det planlagte CO₂-fangstanlegget på Mongstad. Det er et mål at arbeidet skal bidra til økt industriell virksomhet innenfor transport og lagring av CO₂. Videre er det en målsetting at arbeidet med transport- og lagringsløsninger for CO₂ fra Mongstad skal bidra til økt kunnskap og generell innsikt om sikker CO₂-lagring.

Av bevilgningen under kap. 1833, post 21 Spesielle driftsutgifter, tildeles Gassnova 415 mill. kroner for 2010 knyttet til delprosjekt Transport og lagring. Gassco AS og Oljedirektoratet er tildelt den resterende andelen av planleggingsbudsjettet. Gassnova har ansvar for rapporteringen fra det samlede transport- og lagringsprosjektet. Det skal etableres gode rutiner for å holde departementet oppdatert om utviklingen i arbeidet med transport- og lagringsløsninger, også utover de formelle beslutningspunktene.

4.3 Rådgivende oppgaver

Gassnova skal fungere som faglig og strategisk rådgiver for OED i satsingen på utvikling av teknologier for fangst og lagring av CO₂, samt i arbeidet for å realisere CO₂-håndtering.

Det forutsettes at Gassnova holder en god dialog med andre relevante virksomheter, samt involverte myndighetsorganer.

Gassnova skal bistå departementet i arbeidet med ekstern kvalitetssikring (KS) av CO₂-håndteringsprosjektene. Ekstern kvalitetssikring består av:

- Kvalitetssikring av konseptvalget (KS1) og
- kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsdokumenter før investeringsbeslutningen presenteres for Stortinget (KS2).

Det forutsettes at Gassnova bistår ekstern kvalitetssikrer ved eventuelle forespørsler om tilgang til informasjon, intervjuer, gjennomgang av grunnlagsmateriale osv.

Gassnova skal bistå departementets arbeid med å utrede muligheter og utfordringer knyttet til framtidige behov for CO₂-lagring på norsk sokkel, herunder vurderinger av muligheter for transport og lagring av CO₂ fra utenlandske kilder.

5. Andre innsatsområder

5.1 Kommunikasjon og informasjon

Åpen og kontinuerlig kontakt mellom Gassnova og OED er en forutsetning for god informasjonsflyt. Det er viktig at det er god gjensidig kunnskap om og kjennskap til forestående hendelser. Det er spesielt viktig at Gassnova i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle mediasaker.

Det forventes at Gassnova nasjonalt og internasjonalt synliggjør oppnådde resultater på sitt område, og på den måten bidrar til økt informasjon og kunnskap om CO₂-håndtering. Det forventes samtidig at Gassnova tar kontakt med departementet for avklaring om politisk ledelse i departementet skal være en del av den konkrete synliggjøringen.

5.2 Risikostyring

Reglement for økonomistyring i staten inneholder bestemmelser som sier at styring, oppfølging, kontroll og forvaltning må tilpasses virksomhetens egenart, samt risiko og vesentlighet (§ 4). Gassnova skal etablere en forsvarlig risikostyring og intern kontroll, og påse at den fungerer på en tilfredsstillende måte, jf. pkt. 6.2 i Instruks for økonomiforvaltning i Gassnova fastsatt av OED.

OED ber om at Gassnova innen 31. august 2010 oversender de risikovurderinger som er gjort på overordnet nivå til departementet. Rapporteringen skal vise nåværende status og utfordringer fremover, samt redegjøre for risikoreduserende tiltak.

Risikovurderingene bør så langt det er mulig relatere seg til de mål som er satt for Gassnova sin virksomhet.

Vi ber spesielt om at det redegjøres for eventuelle vesentlige endringer i risikobildet gjennom året, for eksempel i forbindelse med § 9-plan, eiermøtene og i årsrapporten.

5.3 Etske retningslinjer og oppfølging av tverrgående hensyn

Olje- og energidepartementet forventer at Gassnova tar samfunnsansvar, og ivaretar viktige tverrgående hensyn som etikk, miljø, HMS, arbeid mot korrupsjon, likestilling og samfunnsikkerhet. Statens forventninger til ivaretagelse av disse temaene er beskrevet i St.meld. nr. 13 (2006-2007) om et aktivt og langsiktig eierskap. Det vises videre til dokumentet "Regjeringens eierpolitikk" for konkretisering av regjeringens politikk på området. Oppfølgingen av dette må tilpasses Gassnovas virksomhet. Olje- og energidepartementet forventer at Gassnova utformer verdigrunnlag og etiske retningslinjer for egen virksomhet. Olje- og energidepartementet ber om at de etiske retningslinjene for virksomheten oversendes departementet og at de publiseres på Gassnovas hjemmeside. Olje- og energidepartementet vil følge opp arbeidet med tverrgående hensyn gjennom dialogen med Gassnova.

6. Rapportering og budsjett

6.1 Gassnova SF – rapportering og oppdatering av driftsbudsjett

Gassnova skal innen **17. september 2010** oversende foretakets regnskap per 31. august samme år, samt revidert budsjett for 2010 for Gassnova SF til OED. Det oppdaterte budsjettet vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende administrasjonsbevilgning i 2010.

Gassnova må innen **28. februar 2011** oversende et foreløpig regnskap for Gassnova SF for 2010 med noter. Fullstendig årsberetning for 2010 som redegjør for hvordan bevilgede midler er benyttet og styrets beretning bes oversendt til departementet innen **31. mars 2011**. Årsrapporten skal omfatte hvilke tiltak som er gjennomført og hvilke resultater som er oppnådd. Rapporteringen skal inneholde et revisorbekreftet årsregnskap og balanse med noteopplysninger for Gassnova SF. I tillegg skal den inneholde forklaring på ikke uvesentlige avvik mellom budsjett- og regnskapstall, og på resultater i henhold til krav og mål som er fastsatt i tildelingsbrevet.

6.2 Gassnova SF – budsjettforslag for 2011

Gassnova skal innen **20. april 2010** oversende budsjettforslag for foretaket for 2011 til departementet. Budsjettforslaget skal inneholde følgende punkter:

- Virksomhetsbeskrivelse – kort omtale av virksomheten,
- status på området,
- langsiktige utfordringer, mål og strategier,
- ressursbruk i forhold til selskapets viktigste oppgaver,
- detaljert nedbryting av budsjettforslaget på underposter, forklaring og begrunnelse av de enkelte postene i budsjettet,
- fordelingen av budsjettmidler mellom intern og ekstern kompetanse skal komme klart frem og

- sammenligning av budsjettforslaget for 2011 med budsjett for 2010 og regnskap 2009.

6.3 CO₂-håndteringsprosjekter – kvartals- og årsrapportering

I tillegg til den kvartalsvise rapporteringen for CO₂-håndteringsprosjektene i tilknytning til anmodning om cash calls, skal Gassnova innen **28. februar 2011** utforme en mer omfattende årsrapportering for CO₂-håndteringsprosjektene med resultatregnskap og balanse med noteopplysninger. Rapporteringen skal inneholde uttalelse fra revisor. Departementet vil oversende årsrapporten til Riksrevisjonen. Det vises i den forbindelse også til pkt. 5.5 i Instruks for økonomiforvaltningen av CO₂-håndteringsprosjektene og Fond for CLIMIT.

6.4 Fond for CLIMIT – årsrapportering

Departementet ber om å få oversendt årsrapport for Fond for CLIMIT sin virksomhet innen **28. februar 2011**. Rapporteringen skal inneholde en resultatrapport for forvaltningen av midlene fra Fond for CLIMIT. Rapporteringen skal videre inneholde årsregnskap og balanse med noteopplysninger. Rapporteringen skal inneholde uttalelse fra revisor. Departementet vil oversende årsrapporten til Riksrevisjonen. Det vises i den forbindelse også til pkt. 5.5 i Instruks for økonomiforvaltningen av CO₂-håndteringsprosjektene og Fond for CLIMIT.

Gassnova er ansvarlig for at oppfølging, kontroll og rapportering i tråd med tildelingsbrev og regelverket for CLIMIT. Videre er Gassnova SF ansvarlig for å etablere tilfredsstillende intern kontroll, herunder systemer, rutiner og tiltak som har innebygd intern kontroll, og som er tilpasset risiko og vesentlighet, jf. pkt. 4.2.4 og 6.2 i Instruks for Gassnova SFs økonomiforvaltning av Fond for CLIMIT og CO₂-håndteringsprosjekter. Det bes om at Gassnova i årsrapporten for 2010 gir en særskilt redegjørelse for hvordan foretakets oppfølging og kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere er lagt opp. Det vises her spesielt til bestemmelse 6.3.8 i Regelverk for økonomistyring i staten.

6.5 Planer i henhold til § 9 i Vedtekter for Gassnova

I henhold til § 9 i vedtekter for Gassnova skal følgende saker behandles av foretaksmøtet:

- Planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlig endring i noen av disse,
- hovedtrekk i budsjetter for kommende år,
- årsberetning, fastsetting av resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd og
- ev. saker som antas å ha prinsipielle eller politiske sider av betydning, eller som kan få vesentlige samfunnsøkonomiske eller samfunnsmessige virkninger.

Gassnova bes utarbeide et plandokument som omfatter punkt 1 og 2 ovenfor som oversendes OED for behandling i foretaksmøte. Frist for innsendelse av dette dokumentet er **20. oktober 2010**.

6.6 CO₂-håndteringsprosjekter – anslag til statsbudsjett

Forslag om bevilgningsendringer og større omprioriteringer må oversendes departementet senest innen **1. mars** for 1. halvår og **17. september** for 2. halvår. Forslagene skal begrunnes og muligheten for inndekning skal vurderes. Eventuelt klarlagt mindreforbruk eller inntektsendringer skal også rapporteres skriftlig til departementet innen de nevnte tidsfrister med forklaringer.

I postoppstillingen under hvert utgifts- og inntektskapittel skal det føres opp tre kolonner; regnskapstall for 2009, saldert budsjett 2010 og disponibel bevilgning 2010 (gjelder alle budsjettabeller).

Eventuelle endringer i utgifter/inntekter knyttet til ulike arbeidsområder må spesifiseres og forklares. Nedenfor følger en plan for rapportering til OEDs arbeid med statsbudsjettet.

Leveranse	Milepæl	Tidspunkt
1. Langtidsbudsjett 2011-2014	Konsekvensjustert budsjett Satsingsforslag	6. januar 2010
2. Oppdatering av budsjett 2010	Revidert budsjett	1. mars 2010
3. Oppdatering av budsjett 2011	Rammefordeling	1. juni 2010
4. Oppdatering av budsjett 2010	Ny saldering	17. september 2010
5. Langtidsbudsjett 2012-2015	Konsekvensjustert budsjett Satsingsforslag	6. januar 2011
6. Oppdatering av budsjett 2011	Revidert budsjett	1. mars 2011

Budsjettene skal være utarbeidet i henhold til kontantprinsippet. Budsjettekst og avviksforklaringer skal relatere seg til budsjett ført i henhold til kontantprinsippet. Inngåtte forpliktelser må fremgå. Videre må disponible midler spesifiseres på overførte midler, inntående på Gassnovas konto og ny bevilgning for året

6.7 Rapportering til statsregnskapet og kapitalregnskapet

Det skal avgis månedlige likviditetsrapporter for Fond for CLIMIT som inneholder bokførte inntekter og utgifter etter kontantprinsippet til det sentrale statsregnskapet.

Likviditetsrapporten skal avlegges så hurtig som mulig, og må senest være Senter for statlig økonomistyring i hende den femtende i påfølgende måned med kopi til OED, jf. vedlegg 3. Presiseringer om rapporteringens innhold og form finnes i Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3.3.3.3.

Til forklaringene til statsregnskapet for 2010 ber OED om å få oversendt forklaringer knyttet til de ulike ordninger Gassnova forvalter over statsbudsjettet. Dette inkluderer hvordan overføringene er disponert, forklaringer knyttet til eventuelt mindreforbruk og status når det gjelder forpliktelser knyttet til disse ordningene.

I forbindelse med kapitalregnskapet bes det om en oversikt som viser Fond for CLIMITs inngående balanse, endringer i løpet av året, utgående balanse og forpliktelser for Fond for CLIMIT ved utgangen av året.

OED ber om å få tilsendt oppgaver i forbindelse med kapitalregnskapet for 2010 innen **6. januar 2011**. Øvrige oppgaver i forbindelse med statsregnskapet 2010 skal oversendes innen **1. februar 2011**.

Nærmere orientering vedrørende avslutning av statsregnskapet for 2010 vil bli gitt i eget brev i november 2010.

7. Dialog og planlagte møter

Det planlegges gjennomført to kontaktmøter mellom departementet og Gassnova i 2010. Det vil bli avholdt møter hvor budsjett og planer for inneværende og kommende år vil bli diskutert. Når behov for diskusjon av spesielle temaer oppstår, vil møter bli avholdt etter nærmere varsel. Møteplan følger i vedlegg 5.

8. Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og § 7 i Regelverk for statlig økonomistyring, meddeler Olje- og energidepartementet med dette at Gassnova SF for 2010 kan disponere ovenstående bevilgninger og fullmakter.

Vedlegg 1: Vedtekter for Gassnova SF

Vedlegg 2: Vedtekter for Fond for CLIMIT

Vedlegg 3: Rundskriv R-10/2009 Rapportering til statsregnskapet for 2010

Vedlegg 4: Budsjettprosess og rapporteringsoversikt

Vedlegg 5: Møteplan for 2010

Vedlegg 1

VEDTEKTER FOR GASSNOVA SF

§ 1 Foretakets navn

Foretakets navn er Gassnova SF.

§ 2 Formål

Gassnova SF har som formål å forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering (teknologiutvikling, fangst, transport, injeksjon, lagring av CO₂), og å gjennomføre de prosjekter som foretaksmøtet bestemmer. Det er en målsetting at foretakets arbeid skal resultere i kostnadsreduksjoner knyttet til CO₂-håndtering.

Gassnova SF skal gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende CO₂-håndtering.

Gassnova SF skal legge til rette for at statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjekter kan nyttiggjøres best mulig av staten eller statlig eide enheter.

Gassnova SF skal bidra til gjennomføring av "CLIMIT-programmet".

Gassnova SF har ikke erverv til formål.

§ 3 Foretakets forretningskontor

Gassnova SFs forretningskontor er i Porsgrunn kommune.

§ 4 Foretakets eier

Gassnova SF hører inn under Olje- og energidepartementet.

§ 5 Innskuddskapital

Statens innskudd i Gassnova SF er på kr 10 000 000.

§ 6 Styret

Gassnova SF ledes av et styre på minst 3 medlemmer.

§ 7 Signatur

Foretakets firma tegnes av to styremedlemmer i felleskap, hvorav styrets leder er den ene. Styret kan meddele prokura.

§ 8 Foretaksmøte

Ordinært foretaksmøte holdes hvert år innen utgangen av juni måned. Foretaksmøtet holdes i Oslo eller Porsgrunn.

§ 9 Styrets foreleggelsesplikt og foretaksmøtets beslutning

Styret skal forelegge følgende saker for foretaksmøtet:

1. Planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlige endringer i noen av disse.
2. Hovedtrekk i budsjetter for kommende år,
3. Årsberetning, fastsetting av resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd.
4. Alle saker som må antas å ha prinsipielle eller politiske sider av betydning, eller som kan få vesentlige samfunnsøkonomiske eller samfunnsmessige virkninger.

Styret skal underrette departementet om saker som etter punktene 1.-4. skal forelegges foretaksmøtet. Foretaksmøtet avgjør om det vil ta styrets fremlegg til etterretning eller godkjenne eller endre det.

Dersom styrende organer i et samarbeid hvor Gassnova SF deltar skal avgjøre en sak som omfattes av særlige stemmeregler med rett for foretaket til å avgi stemme etter vedtak i foretaksmøte, skal styret forelegge saken for foretaksmøte før foretaket avgir stemme i saken. Har slike styrende organer fattet vedtak som vil være i strid med vilkår og krav i myndighetsbestemte tillatelser eller norsk politikk innenfor CO₂-håndtering, skal styret forelegge saken for foretaksmøtet.

§ 10 Forholdet til "CLIMIT-programmet"

Gassnova SF skal i fellesskap med Norges forskningsråd utføre sekretariatsfunksjonen for "CLIMIT-programmet". Beslutninger under programmet tas av et programstyre som oppnevnes av Olje- og energidepartementet og Forskningsrådet. Rammer for bruken av midler fra Gassteknologifondet er nedfelt i vedtektene for fondet.

§ 11 Finansiering, regnskap og revisjon

Foretakets drift finansieres over statsbudsjettet. Foretaket har ikke adgang til å oppta lån eller stille garanti uten særskilt fullmakt fra Stortinget.

Avlønning i foretaket baseres på statens lønnsordning inkludert tjenestepensjonsordning.

Regnskap for statens deltakerandeler skal føres i samsvar med økonomireglement for staten som er fastsatt ved Kongelig resolusjon og økonomiinstruks fastsatt av Olje- og energidepartementet.

I forhold til regnskap for statens deltakerandeler, vil reglene om Riksrevisjonens kontroll i Lov om Riksrevisjonen få anvendelse.

Vedlegg 2

VEDTEKTER FOR FOND FOR CLIMIT – CLIMIT-fondet

§ 1. Formål

CLIMIT-fondets formål er å fremme utvikling og demonstrasjon av miljøvennlige og kostnadseffektive teknologier for fossilt basert kraftproduksjon, herunder fangst og lagring av CO₂. Fondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for teknologiutvikling gjennom CLIMIT-programmet.

§ 2. Tilhørighet

CLIMIT-fondet hører til under Olje- og energidepartementet.

§ 3. Inntekter

Fondets inntekter består av overføringer fra statsbudsjettet.

§ 4. Fondsplassering

Fondets kapital plasseres på konto i Norges Bank som er knyttet til statens konsern-kontoordning.

§ 5. Anvendelse

Gassnova SF skal i fellesskap med Norges forskningsråd utføre sekretariatsfunksjonen for CLIMIT. Beslutninger under programmet tas av et programstyre som oppnevnes av Olje- og energidepartementet. Fondets kapital skal benyttes til tiltak som samsvarer med fondets formål. Olje og energidepartementet stiller fondets kapital til disposisjon for Gassnova SF.

§ 6. Regnskap

Gassnova SF har ansvar for at det føres et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter under CLIMIT-fondet, og tilsagn/forpliktelser for fondet, etter Regelverk for økonomistyring i staten, jf. instruks for Gassnova SFs økonomiforvaltning av CLIMIT og CO₂-håndteringsprosjekter.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) leverer økonomitjenester knyttet til føring av regnskapet for CLIMIT-fondet.

§ 7. Rapportering

Gassnova SF skal hvert år oversende Olje- og energidepartementet strategi og årsrapport for forvaltningen av midlene fra CLIMIT-fondet, herunder underlag knyttet til rapportering til statsregnskapet og kapitalregnskapet.

Gassnova SF plikter å opplyse Olje- og energidepartementet om forhold knyttet til bruk av midler fra CLIMIT-fondet som anses av ekstraordinær karakter og saker av overordnet og prinsipiell betydning.

Olje- og energidepartementet rapporterer årlig til Stortinget om bruken av fondets midler.

§ 8. Vedtekter

Olje- og energidepartementet kan endre vedtektene for CLIMIT-fondet.

§ 9. Ikrafttredelse

Disse vedtekter er fastsatt av Olje- og energidepartementet med virkning fra 1. januar 2008.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
09/02502 - 1	
DATO 16 DES. 2009	
AM	EKSP

Rundskriv R

Alle departementa
Statsministerens kontor

Nr.
R-10/2009

Vår ref
09/5883 C/TS/SBP

Dato
15.12.2009

Rapportering til statsrekneskapen for 2010

Dette rundskrivet gjev fristar og krav til rapportering til statsrekneskapen for 2010.

I punkt 2.1 er det varsla ei ny løysing for innsending og mottak av rekneskapsrapportar i Senter for statlig økonomistyring (SSØ). Punkta 2.4 og 2.5 handlar om nye rutinar for avstemming av mellomvere med statskassa og handtering av eventuelle feil i rekneskapsåret. Bruk av informasjonen som vert rapportert til statsrekneskapen, er omtalt i punkt 4.

1. Fristar for å rapportere til statsrekneskapen for 2010

Desse rapporteringstidspunkta gjeld:

Periode	Frist	Periode	Frist
1.1. – 31.1.2010	15.2.2010	1.1. – 31.7.2010	16. 8.2010
1.1. – 28.2.2010	15.3.2010	1.1. – 31.8.2010	15. 9.2010
1.1. – 31.3.2010	15.4.2010	1.1. – 30.9.2010	15.10.2010
1.1. – 30.4.2010	14.5.2010	1.1. – 31.10.2010	15.11.2010
1.1. – 31.5.2010	15.6.2010	1.1. – 30.11.2010	15.12.2010
1.1. – 30.6.2010	15.7.2010	1.1. – 31.12.2010	14.1. 2011

Rekneskapsrapportar skal sendast inn kvar månad og innehalde akkumulerte tal for den perioden rekneskapen omhandlar.

2. Rapportering frå statlege forvaltningsorgan og forvaltningsverksemder

2.1 Rekneskapsrapport

Rapport til statsrekneskapen skal innehalde fullmakt ved postering. Verksemdene skal gjere bruk av *eiga fullmakt* når posteringa har heimel i tildelingsbrev til verksemda og når posteringa gjeld felleskonti/budsjettpostar som er opne for alle verksemdene (sjå vedlegg). Ved postering på framandt kapittel skal *belastningsfullmakt* nyttast.

Månadleg rekneskapsrapport (S-rapport) til statsrekneskapen skal mellom anna innehalde:

Del 1 Saldorapport

- hovudbokskonti med saldo i rapporteringsperioden for transaksjonar på kapittel, post, underpost
- belastningsfullmakt ved postering på framandt budsjettkapittel
- hovudbokskonti med saldo i rapporteringsperioden for innbetalingar og utbetalingar på oppgjerskonti i Noregs Bank
- hovudbokskonto for mellomveret som verksemda har med statskassa, med saldo i rapporteringsperioden for transaksjonar førte på interimskonti
- samla sum for rapporterte saldi i rapporteringsperioden skal vere null

Del 2 Avstemming

- ein avstemmingsdel som syner bokført saldo i rapporteringsperioden på oppgjerskonti i Noregs Bank og bevegelsen i perioden i Noregs Bank (kontoutskrift)

Rekneskapsrapporten skal som hovudregel sendast elektronisk til statsrekneskapen.

Etter at verksemda har sendt rekneskapsrapporten skal ho bestille avstemmingsliste frå statsrekneskapen og kontrollere at posteringane i statsrekneskapen er i samsvar med rekneskapen som er rapportert inn. Ved avvik skal feilen rettast etter instruksjon frå Senter for statlig økonomistyring (SSØ). Avstemminga skal dokumenterast. Sjå punkt 2.4 for avstemming av mellomveret med statskassa.

SSØ planlegg i 2010 å ta i bruk eit nytt system for mottak av rekneskapsrapportar. Dette inneber ei ny internettbasert løysing for rapportering som alle verksemdene må gjere bruk av. Systemet vert etter planen sett i produksjon i september 2010. SSØ tar sikte på å rulle ut løysinga frå april 2010 og vil kome tilbake med meir informasjon. SSØ vil ta direkte kontakt med dei verksemdene som rapporterar til statsrekneskapen. For verksemdar som brukar statleg rekneskapssentral (anten Departementenes servicesenter, Senter for statlig økonomistyring eller Statens innkrevingsentral for politiet) vil SSØ ha dialog direkte med sentralane. Eventuelle spørsmål kan rettast til Erik Cameron i SSØ, tel. 93242863, e-post: erik.cameron@sfsno.no.

2.2 Rapportering av underpostar til løyvingerekneskapen

Verksemdene skal rapportere på underpostar for utgiftspostane 01, 21 og 24 og inntektspostane 16 og 18, jf. nærare omtale i rundskriv R-101. Det er eit krav at alle

underpostar som vert rapporterte til statsrekneskapan skal ha to siffer. Dette inneber at kontostrengen i rapporten til statsrekneskapan er på seks posisjonar (kapittel/post), eller åtte posisjonar (kapittel/post/underpost) når det er kravd rapportering på underpost. For somme postar kan det vere avtalt ein særskild praksis for å rapportere på underpost, sjølv om det ikkje er krav til det.

Verksemdene må sikre at krava som er omtalte ovanfor, vert følgde, og at det for andre postar vert rapportert på postnivå (6 siffer). Verksemdene må særleg merke seg at underpost 00, 10 og 20 ikkje skal nyttast i rekneskapsrapporten.

2.3 Rapportering av mellomvere med statskassa

Transaksjonar på balanse-/interimskonti i rekneskapsrapporten (S-rapporten) skal rapporterast på ein 6-sifra rekneskapskonto for mellomvere med statskassa. Alle verksemdar/ rekneskapsførarar er tildelte kvar sin konto for mellomvere. Verksemda kan rapportere eit netto endringsbeløp eller spesifisere brutto endringar over fleire rader, der summen er netto endringsbeløp. I slike tilfelle kan verksemda også rapportere på 8-sifra underpost dersom det er til hjelp for å dokumentere og avstemme rekneskapan.

2.4 Avstemming av mellomvere med statskassa

Avstemming av mellomveret med statskassen skal dokumenterast månadleg. Dette følgjer mellom anna av Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 4.4.5 der det går fram at verksemdene skal dokumentere balansen, og avstemme og spesifisere rapporterte tal. Avstemminga og spesifiseringa skal omfatte alle balanse-/ interimskonti.

Utgåande balanse for mellomveret med statskassa for ein aktuell periode kjem fram slik i statsrekneskapan:

Inngåande balanse per 1.1

+ netto endring i mellomveret for rapporteringsperioden

=Utgåande balanse for rapporteringsperioden

Saldo på konto for mellomvere med statskassa skal alltid motsvare summen av saldo på interimskonti i rekneskapan til verksemdene. Verksemdene plikter å halde oversyn med dei rekneskapspostane som utgjer saldo på dei einskilde interimskonti. For at krav til dokumentasjon og avstemming i rekneskapan til verksemda skal vere ivaretatt, skal saldo på den einskilde interimskontoen vere spesifisert og dokumentert, og summen av saldo på interimskonti skal stemme med utgåande balanse for mellomveret med statskassa.

2.5 Handtering av feil i rekneskapsåret

Dersom den periodevise kontrollen og oppfølginga mot statsrekneskapan avdekkar feil eller manglar, skal verksemdene ta dette opp med SSØ slik at feilen kan korrigerast innan fristen for neste rekneskapsrapportering.

Rekneskapsrapporten frå den einsskilte verksemda per. 31.12.2010, med rapporteringsfrist 14.1.2011, skal vere ein komplett rekneskap utan kjente feil eller manglar. Ompostering etter at foreløpig rekneskap føreligg, er i hovudsak meint å skulle nyttast der foreløpig rekneskap ikkje er avstemt med verksemda sin rekneskap i samband med innsending av siste rekneskapsrapport. Dei einsskilte departementa må understreka overfor underliggjande verksemdar at eventuelle feil og manglar i rekneskapen som vert identifiserte, skal rapporterast til SSØ og korrigerast fortløpande. Som hovudregel skal dette gjerast innan neste rekneskapsrapportering, slik at førebels statsrekneskap for 2010 vert korrekt.

2.6 Ved omorganisering

Når rekneskapsførarar vert overførde frå eit departement til eit anna, eller der rekneskapsførarar skal samlast i større einingar, eller vert delte opp, får det konsekvensar for mellomveret som dei har med statskassa.

Dersom dette skjer skal verksemdene kontakte SSØ så tidleg som mogleg for å avklare korleis overføring av mellomvere og/eller opphør av mellomvere skal handsamast. Eventuelle endringar i oppgjerskonti i Noregs Bank i samband med omorganisering, må takast opp med SSØ.

3. Rapportering for statlege fond og forvaltningsorgan med særskilde fullmakter

Statlege fond og forvaltningsorgan med særskilde fullmakter til bruttoføring utanfor statsbudsjettet skal rapportere forenkla til statsrekneskapen om likvidbevegelsen på oppgjerskonto i Norges Bank, jf. rundskriv R-106 og punkt 3.3.3.2 og 3.3.3.3 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Rapporten skal vere avstemt med rekneskapen for fondet eller verksemdsrekneskapen før den vert sendt til statsrekneskapen. Innan fristane i punkt 1 skal rapporten setjast opp på papir og sendast til statsrekneskapen med kopi til fagdepartementet.

Verksemda skal setje opp rapporten etter følgjande mønster:

Namnet til verksemda: _____

Likvidrapport for rekneskapsførarkonto: _____

For _____ **månad** _____ **til statsrekneskapen og** _____ **departement**

Kontantbeholdning per 1. i månaden	300,-
Netto reduksjon/auke denne månaden	- 200,-
Kontantbeholdning per 30./31. i månaden	100,-

4. Bruken av rekneskapsinformasjonen i statsrekneskapen

4.1 Når rapportane frå dei statlege verksemdene og rekneskapsførarane er mottekne, utarbeider Senter for statlig økonomistyring (SSØ) kvar måned ein samla løyvingerekneskap over budsjettkapitla til kvart departement. SSØ sender dei samla løyvingerekneskapa til departementa. Når året er omme, utarbeider SSØ ein endeleg løyvingerekneskap og kapitalrekneskap som inngår i Meld. St. 3 om statsrekneskapen.

I tillegg til den primære bruken av statsrekneskapsinformasjonen i budsjettoppfølginga og i Meld. St. 3, har statsrekneskapen to sentrale bruksområde.

For det fyrste hentar Riksrevisjonen detaljert rekneskapsinformasjon frå statsrekneskapen. Informasjonen vert nytta i den årlige revisjonen og kontrollen med statsrekneskapen og revisjonen av rekneskapen i dei einskilde statlige verksemdene, jf. lova om Riksrevisjonen (Lov 2004-05-07-21).

For det andre vert rekneskapsinformasjonen sendt til Statistisk Sentralbyrå (SSB) som utarbeider nasjonalrekneskapen og statistikk om offentlege finansar. SSB utfører òg Noregs plikter knyt til internasjonal rapportering. SSB får tal frå statsrekneskapen kvar månad. Rapporteringa er basert på ein avstemt statsrekneskap som er spesifisert på kapittel/post nivå, dvs. det same nivået som vert rapportert i meldinga til Stortinget.

4.2 SSB har, på oppdrag frå Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) etablert StatRes, eit system for utvikling og formidling av statistikk om staten.

SSB har vurdert at rekneskapsinformasjonen frå statsrekneskapen er ei aktuell kjelde til informasjon for StatRes. Det er lagt til grunn at fagdepartementa vert involverte i både val av nye statistikkområde og utviklinga av dei. Det er derfor ikkje aktuelt å bruke rekneskapsrapportane på einingsnivå utan at det ansvarlege fagdepartementet er involvert.

Frå 2008 får SSB tilgang til meir detaljert rekneskapsinformasjon enn før. SSB får sjå dei einskilde, årlege rekneskapsrapportane som utgjer statsrekneskapen. Dette inneber tilgang til rekneskapsrapportar på rekneskapsførarnivå:

- Akkumulert rekneskap per kapittel/post per rekneskapsførar. Ein rekneskapsførar vil normalt svare til ei verksemd eller ein underliggjande rekneskapseining når verksemda har valt å organisere seg med fleire slike.
- Rekneskapen vil gå fram på underpostnivå for kvar eining. Verksemdene skal rapportere på underpostnivå for utgiftspostane 01, 21 og 24 og inntektspostane 16 og 18, jf. rundskriv R-101.

5. Kontakt

Har du spørsmål om statsrekneskapen eller rekneskapsfaglige spørsmål kan dei rettast til Senter for statlig økonomistyring:

Seksjon for regelverk og konsernsystem

Telefon sentralbord: 40 00 79 97

Faks: 22 98 70 00

E-post: statsregnskap@sfsno.no

Sender du inn rekneskapsrapportar og likvidrapportar på papir, hugs å merkje dei tydeleg med Statsrekneskapen.

Du kan òg sende brev til denne postadressa:

Senter for statleg økonomistyring

Seksjon for regelverk og konsernsystem

Pb 7154 St. Olavs plass

0130 Oslo

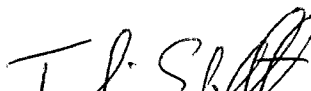
Meir informasjon finn du på heimesidene til SSØ: www.sfsno.no.

Departementa må informere sine underliggjande verksemder om innhaldet i dette rundskrivet.

Med helsing

Knut Klepsvik e.f.
avdelingsdirektør

Torstein Sørpotten
seniorrådgjevar

Vedlegg (1)

Kopi:

Stortingets administrasjon

Riksrevisjonen

Senter for statlig økonomistyring

Vedlegg:

Felleskonti som skal rapporterast som *Eigen fullmakt* til statsrekneskapen.

Kap 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse

Kap 5341 Avdrag på uteståande fordringar,
post 91 Alminnelige fordringar

Kap 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift,
post 80 Renter av statens faste kapital

Kap 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift,
post 81 Renter av mellomrekneskapen

Kap 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringar,
post 83 Av alminnelige fordringar

Kap 5700 Folketrygdas inntekter, post 72 Arbeidsgjevaravgift

Vedlegg 4

Budsjettprosess og rapporteringsoversikt

Oversendelsesfrister	Aktivitet
06.01.2010	Langtidsbudsjett 2011-2014 for CO ₂ -hånteringsprosjektene
01.03.2010	Behov for bevilgningsendring - 1. halvår 2010
20.04.2010	Oversendelse av budsjettforslag for Gassnova SF for 2011
01.06.2010	Oppdatert budsjettanslag for 2011 for CO ₂ -håndteringsprosjektene
31.08.2010	Oversendelse av risikovurderinger
17.09.2010	Oversendelse av regnskap pr 31. august, samt revidert budsjett for 2010 for Gassnova SF og CO ₂ -håndteringsprosjektene
20.10.2010	§ 9-plan for 2011
06.01.2011	Langtidsbudsjett 2012-2015 for CO ₂ -hånteringsprosjektene
06.01.2011 og 01.02.2011	Oversendelse av oppgaver i forbindelse med kapitalregnskapet og statsregnskapet for 2010
28.02.2011	Oversendelse av årsrapporter for 2010 og foreløpig årsregnskap for Gassnova SF
31.03.2011	Oversendelse av endelig årsberetning for Gassnova SF for 2010

Vedlegg 5

Møteplan for 2010

Tidspunkt	Aktuelle tema for drøfting
Mai	Kontaktmøte
Foregående år (2009)	<ul style="list-style-type: none">- Er resultatene i henhold til fastsatte mål, plan og rammer?- Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål og plan- Langtidsperspektiv- Er det grunnlag for endringer i rapporteringen for neste år?
Inneværende år (2010)	<ul style="list-style-type: none">- Er det behov for justeringer i forhold til fastsatte mål og plan?
Juni	Foretaksmøte
Foregående år (2009)	<ul style="list-style-type: none">- Årsberetning, fastsetting av resultatregnskap og balanse
November	Ekstraordinært foretaksmøte
Neste år (2011)	<ul style="list-style-type: none">- Planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlige endringer i noen av disse- Hovedtrekk i budsjetter for kommende år
Desember	Kontaktmøte
Neste år (2011)	<ul style="list-style-type: none">- Konsekvenser av Stortingets budsjettbehandling så langt- Gjennomgang av foreløpig tildelingsbrev – eventuelle justeringer
Neste år + 1 (2012)	<ul style="list-style-type: none">- Satsingsforslag og hovedtrekk i budsjetter for kommende år

Nærmere saksliste vil man komme tilbake til.